

Erasmus+

Klausimynas galimiems skaitymo, rašymo, skaičiavimo ir dėmesio sunkumams identifikuoti
(Disgrafijos, disleksijos ir diskalkulijos bruožai)

I.KALBA IR KALBĖJIMAS. Kalbos supratimas

	Užduotis ir laukiamas rezultatas	TAIP	NE	SIEKIA	PASTABOS
1.	Papasakok apie mamą. Taisyklingai taria gimtosios kalbos garsus: A E Ė , SŠ Č C DZ DŽ RL KG CČ TD PB LF, VF	Taria taisyklingai	netaisyklingai taria ir kitus, ne tik Š Ž Č R DŽ, nurodytus garsus	netaisyklingai taria Š Ž Č R DŽ	Išklausomas pokalbio metu (užduodant klausimus).
2.	Pakartok žodžius. Taisyklingai taria žodžius (neiškraipo) ASILAS, KIAUŠINIS, KUKURŪZAS, TELEFONAS, ČESNAKAS, GAIDŽIAI, , MOTOCIKLAS, PALTAS, VILKAS, ŠARKA,	pakartoja 8-10 žodžius taisyklingai	pakartoja 2 ir mažiau taisyklingi	taisyklingai pakartoja 3-7 žodžius	Pakartoja nurodytus žodžius.
3.	Pasakyk kuo panašūs? Pasakyk, kuo skiriasi? Suvokia ir nurodo daikto panašumus ir skirtumus Kuo skiriasi....? Kuo panašūs....?	Padaro 1 klaidą arba atlieka teisingai	neatlieka	Padaro 2-3 klaidas	Rodome paveikslėlių poras Puodelis - stiklinė; Kėdė – stalas; Musė – voras Šaukštas - šaukštelis Priedas Nr.1
4.	Pasakyk kam reikalingi šitie daiktai? Atsako į klausimus ir parodo daiktus susijusius funkcinė prasme: Su kuo valgai? pieši?	Padaro 1 klaidą arba atlieka teisingai	neatlieka	Padaro 2-3 klaidas	Rodomi paveikslėliai teptukas; pieštukas; puodelis; šakutė; mašinėlė; sofa; kamuolys lempa, kepurė.

	žaidi? (Rodomi daiktai arba paveikslėliai).				(Gali pasirinkti neteisingai pvz.: puodelį priskirti žaislui, bet paaiškina, kaip ar kada naudoja žaidime) Priedas Nr. 2:
5.	Kokia čia spalva? Atpažįsta 8 spalvas: Raudoną; žalią; geltoną; mėlyną; rudą; juodą; baltą; oranžinę.	2 klaidos iš 2 bandymų su visomis spalvomis arba atlieka teisingai	neatlieka	Atpažįsta 4 spalvas	Įvardija bet kokia tvarka parodomas spalvų korteles. Galimi 2 bandymai. Priedas Nr.3
6.	Parodyk kūno dalis. Parodo ir įvardina kūno dalis: Ausis, akis, plaukai, nosis, kelias, alkūnė, pėda.	Padaro 1 -2 klaidas arba atlieka teisingai	neatlieka	Padaro 3-4 klaidas iš 7 įvardintų kūno dalių.	Parodžius paveikslėlį, paliečia nurodytą savo kūno dalį ir įvardija. <u>Galima pagalba:</u> paliečiant nurodytą kūno dalį ir klausiant „kas čia?“ Priedas Nr.4
7.	Pasakyk, kas kaip juda. Pasako parodžius paveikslėlį: Valtis (laivas) – plaukia; Voras – ropoja; Mašina – važiuoja; Paukštis – skrenda; Žmogus – eina; Gali įvardyti : Vėliava- plevėsuoja; Žirklys – kerpa; šviesoforas – mirksi.	3 ir daugiau iš 5	neatlieka	1-2 iš 5	Parodžius paveikslėlį, pasako kas kaip juda. <u>Galima pagalba:</u> Pasakius „kas plaukia?“ iš pateiktų paveikslėlių atrenka teisingą ir įvardija „laivas plaukia“. Priedas Nr.5
8.	Parodyk, kuris pirmas, o kuris paskutinis eilėje. Teisingai parodo pirmą ir paskutinį iš eilės daiktą: musė, stiklinė, šakutė, kepurė, medis.	2 iš 3 bandymų arba atlieka teisingai	neatlieka	1 iš 3 bandymų	Ant stalo į eilę sudėliojami paveikslėliai: musė, stiklinė, šakutė, kepurė, medis. Pratimas atliekamas 3 kartus, kiekvieną kartą sukeičiant paveikslėlių eiliškumą. Priedas Nr. 6
9.	Pasakyk kuo vardu.			Pasako	Klausiamas pasako

	Pasako savo bei kitų šeimos narių vardus: mamos, tėčio, brolio, sesės, močiutės ir senelio. Pasako kuo vardu augintinis. Pasako savo pavardę.	Pasako 5 vardus iš 7 arba viską atlieka teisingai. Pasako pavardę.	Pasako tik savo vardą. Gali pasakyti pavardę.	savo vardą ir dar ne mažiau nei 3 šeimos narių vardus.	kuo vardu mama, tėtis...
10.	Pasakyk ką žinai apie kamuolį,.... Apibūdina paveikslėlius, kuriuose nupiešti: obuolys, šaukštas, knyga, kamuolys, batas. Pasako ne mažiau kaip tris savybes.	Apibūdina ne mažiau nei 4 paveikslėlius arba viską atlieka teisingai	Pasako tik daiktų pavadinimus arba pasako po vieną savybę.	Apibūdina ne mažiau nei 3 paveikslėlius.	Trumpais sakiniiais pasako : Obuolys : raudonas, apvalus, saldus, raudonas, auga ant medžio... <u>Galima pagalba:</u> Galima pateikti pavyzdį : stalas – medinis, pietų, mokyklinis, rudas, senovinis, sulūžęs, nauja, žemas, plastmasinis... Galimi pagalbiniai klausimai. Priedas Nr.7

II .GIRDIMASIS SUVOKIMAS

	Užduotis ir laukiamas rezultatas	TAIP	NE	SIEKIA	Pastabos
1.	Sukaičiuok iki 10. Skaičiuoja eilės tvarka, nesuklysdamas iki 10.	Atlieka teisingai	Praleidžia ar sumaišo daugiau nei 3 skaičius.	Praleidžia 1-2 skaičius	<u>Galima pagalba:</u> Skaičiuojant gali lenkti pirštukus. Jei neskaičiuoja iki 10, ar skaičiuoja iki 5?
2.	Suplok išgirdęs garsą „A“ Išskiria garsą A kitų garsų eilėje ir išgirdęs suploja O, A, Ė, I, A P, S, E, Ė, A, L, U, Š, A, O, S, Š, A	Garsus skiria be klaidų, suploja tariant A (5 kartus)	Dauguma neteisingai	Suklydo ne daugiau 2 kartus: suplojo neties A; nesuplojo ties A	Galimi 2 bandymai. Tariami garsai: O, A, Ė, I, A P, S, E, Ė, A, L, U, Š, A, O, S, Š, A
3.	Suplok išgirdęs skiemenį su garsu A Išgirdęs garsą A	Garsus skiria be klaidų,	Dauguma neteisingai	Suklydo ne daugiau 2 kartus:	Tariami skiemenys : AM, OŠ, ES, MA, GĖ, AK, LA,

	skiemenyse - suploja AM, OŠ, ES, MA, GĖ, AK, LA,	suploja ties garsu A (4 kartus)		suplojo ne ties A; nesuplojo ties A	<u>Galima pagalba:</u> Pateikiant pavyzdį KU, MU -neploti, ŠA – suploti. Galimi 2 bandymai.
4.	Suplok išgirdęs žodį, kuriame yra garsas A. Išskiria garsą A žodžiuose ir išgirdęs suploja: AVIS, PELĖ, LAPĖ, OLA, TĖTĖ.	Garsus skiria be klaidų, suploja ties žodžiais su A (3 kartus)	Dauguma neteisingai	Suklydo ne daugiau 2 kartus: suplojo ne ties A; nesuplojo ties A	Tariami žodžiai: AVIS, PELĖ, LAPĖ, OLA, TĖTĖ.
5.	Suplok išgirdęs garsą S Išskiria garsą S kitų garsų eilėje ir suploja išgirdęs „S“: O S, L, P, Š, Z, S, Y, S, A.	Garsus skiria be klaidų, suploja tariant S (3 kartus) Garsus skiria be klaidų.	Dauguma neteisingai	Suklydo ne daugiau 2 kartus: suplojo ne ties S; nesuplojo ties S.	Tariami garsai O S, L, P, Š, Z, S, Y, S, A.
6.	Suplok išgirdęs skiemeni su garsu S. Išskiria garsą S skiemenyse ir išgirdęs suploja MA, SA LO, ŠĖ, ES, KU, SU, ZĖ	Garsus skiria be klaidų, suploja ties garsu S (3 kartus).	Dauguma neteisingai	Suklydo ne daugiau 2 kartus: suplojo ne ties S; nesuplojo ties S.	Tariami skiemenis : MA, SA LO, ŠĖ, ES, KU, SU, ZĖ . <u>Galima pagalba:</u> Pateikiant pavyzdį KA, MU -neploti, SI – suploti. Galimi 2 bandymai.
7.	Suplok išgirdęs žodį, kuriame yra garsas S. Išskiria garsą S žodžiuose ir išgirdęs suploja: SIŪLAI, LEMPA, MEDIS, VIŠTA, PASTA, ZYLĖ	Garsus skiria be klaidų	Dauguma neteisingai	1-2 garsus suklydo	Tariami žodžiai : SIŪLAI, LEMPA, MEDIS, VIŠTA, PASTA, ZYLĖ
8.	Pakartok žodžius.	Pakartoja	Pakartoja 2	Pakartoja	Aiškliai tariami žodžiai.

	Pakartoja, aiškiai tariant, žodžių poras : STALAS-ŠAKA KARAS- GARAS BUVO-PUVO RYTAS-RITAS NARAS- MARAS VEDA-META	5-6 žodžių poras teisingai, nepadaro klaidų.	žodžių poras	3-4 žodžių poras teisingai	Pasakoma žodžių pora STALAS - ŠAKA padaroma pauzė, per kurią vaikas pakartoja žodžius. Tada vėl sakoma kita žodžių pora ir t.t. KARAS- GARAS BUVO-PUVO RYTAS-RITAS NARAS- MARAS VEDA-META
9.	Pasakyk, kurioje žodžio vietoje girdi garsą „S“. Žodžio pradžioje, žodžio viduryje ar žodžio pabaigoje. Nustato garso S vietą žodyje : SAGA, ŠAKA, MEDIS, PASAKA, MEŠKA, MIŠKAS	Padaro 1 klaidą arba viską atlieka teisingai	Padaro daugiau nei 3 klaidas	Padaro 2-3 klaidas	Po ištarto žodžio daroma pauzė, per kurią vaikas pasako, kur girdimas garsas: žodžio pradžioje, žodžio viduryje ar žodžio pabaigoje. SAGA- žodžio pradžioje, ŠAKA, MEDIS, PASAKA, MEŠKA, MIŠKAS
10.	Pasakyk, koku garsu prasideda žodis. Nustato ir ištaria pirmą žodžio garsą : AKIS, OŽYS, UPELIS, EŽYS, YLA, ĖDA	Padaro 1 klaidą arba viską atlieka teisingai	Padaro daugiau nei 3 klaidas	Padaro 2-3 klaidas	Tiriamas žodis. Po ištarto žodžio daroma pauzė, per kurią vaikas ištaria garsą, kuriuo prasideda girdėtas žodis. AKIS – A; OŽYS – O; UPELIS-U; EŽYS, YLA, ĖDA.
11.	Pasakyk, koku garsu baigiasi žodis. Nustato paskutinį žodžio garsą : NAMAS, ŠEŠI, SAULĖ, DU, KUR, NAMO	Padaro 1 klaidą arba viską atlieka teisingai	Padaro daugiau nei 3 klaidas	Padaro 2-3 klaidas	Tiriamas žodis. Po ištarto žodžio daroma pauzė, per kurią vaikas ištaria garsą, kuriuo baigiasi girdėtas žodis.

12.	Išvardink žodžio garsus iš eilės. Išvardina žodžio garsus iš eilės : UPĖ, OLA, RANKA, BULVĖ, KĖDĖ, MIŠKAS.	Padaro 1- 2 klaidas arba viską atlieka teisingai	Padaro daugiau nei 5 klaidas	Padaro ne daugiau 3-4 klaidas praleidžia ar sukeičiant garsus žodyje	Tiriamas žodis. Po ištarto žodžio daroma pauzė, per kurią vaikas išvardina žodžio garsus. UPĖ, OLA, RANKA, BULVĖ, KĖDĖ, MIŠKAS <u>Galima pagalba:</u> Ištarti žodį NAMAS ir išvardinti atskirai garsus : N, A, M, A, S.
13.	Sudaryk žodį iš girdimų garsų. Iš duotų garsų sudaro žodį: 1. A, V, I, S, 2. P, U, P, A, 3. K, A, T, Ė, 4. O, N, A, 5. L, A, P, Ė, 6. P, E, L, Ė, D, A.	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai	Padaro daugiau nei 5 klaidas	Padaro 3-4 klaidas	Tiriami garsai. Po ištartų garsų daroma pauzė, per kurią vaikas ištaria suprastą žodį. 1. AVIS, 2. PUPA, 3. KATĖ, 4. ONA, 5. LAPĖ, 6. PELĖDA
14.	Padeklamuok eilėrašį, pasakyk skaičiuotę ar padainuok. Sugeba mintinai padeklamuoti trumpą 1-2 stulpelių eilėrašį ar padainuoti dainelę	Deklamuoja ar dainuoja	Nedeklamuoja ir nepadainuoja	Deklamuoja ar dainuoja su klysdamas, priminus žodžius tęsia	Deklamuoja ar dainuoja jam žinomas kūrinėlius. <u>Galima pagalba:</u> Primirus galima padėti tęsti (jei kūrinėlis žinomas).
15.	Padaryk, ko prašau. Supranta ir atlieka dviejų dalių instrukcijas: Nueik paimk kamuolį nuo palangės ir mesk. Atsistok ir pakelk rankas. Paimk iš lentynos lėlytę ir paguldyk į vežimėlį.	Atlieka visus nurodymus.	Atlieka vieną nurodymą. Jei pažymėjote NE: Ar atlieka vieno veiksmo instrukciją – NUIK PIRIE STALO ir pan. Gali po pirmo nurodymo perklausti - ką daryti toliau.	Atlieka 2 nurodymus	Atlieka nurodytus veiksmus, prisimena eiliškumą. <u>Galima pagalba:</u> Jei klausia ką daryti toliau, galima pakartoti instrukciją, arba duoti užuominą: kur turi būti lėlytė? Galimi du

					bandymai, analogiškai pateikiant kitas instrukcijas.
16.	Sudėk paveikslėlius pagal įvykius. Iš pateiktų paveikslėlių sudeda 4 paveikslėlių seriją	Sudeda savarankiškai	Nesudeda, deda klaidingai	padaro 1-2 klaidas, dalinai sudeda	Apžiūri paveikslėlius, gali įvardyti pavaizduotus įvykius, deda į eilę iš kairės į dešinę pagal, jo manymu, teisingus įvykius.
17.	Papasakok pagal paveikslėlius. Pasakoja pagal pateiktą paveikslėlių seriją.	Pasakojo pakankamai nuosekliai, rišliai.	Atsako į klausimus, nepasakoja. Atsakinėdamas nesilaiko eiliškumo, atsakymai	Pasakoja klausimų pagalba	Apžiūri paveikslėlius, susipažįsta su ten vaizduojamais įvykiais. Supranta įvykių eiliškumą, pasekmes. Pasakoja pagal pateiktą paveikslėlių seriją. Gali fantazuoti, nenukrypstant nuo siužeto.
18.	Paklausyk ir pakartok skaičius. Pakartoja 4 skaičius eilės tvarka (2,9,5,3) (1,3,7,2)	Pakartoja 1 iš 2 sekų. Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai	Neatlieka arba kartoja tik po vieną	Pakartoja kai kuriuos skaičius iš sekos.	<u>Galima pagalba:</u> Prieš užduotį vaikas tai vaikas pamokomas. „Pakartok 4, pakartok 4,5. Pakartok 4,5,1. Pakartok 4, 5, 1, 9“ ir tik tada einama prie užduoties. Tariama skaičių seka. Po ištartos sekos daroma pauzė, per kurią vaikas išvardina girdėtus skaičius.
19.	Pakartok sakinius. Pakartoja sakinius	atlieka	neatlieka	1	Tariamas sakinytis. Po to daroma pauzė, per kurią vaikas pakartoja girdėtą sakinį.

III. REGIMASIS SUVOKIMAS

	Užduotis ir laukiamas rezultatas	TAIP	NE	SIEKIA	Pastabos
1.	Apvedžiok Apvedžioja įvairių objektų kontūrus	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai	Neapvedžioja	Apvedžioja pusę, nedaug nukrypimų	Pateikimi popieriaus lapas ir pieštukas, duodamas trafaretas vežiojimui. Vaikas deda trafaretą ant lapo ir vedžioja. Pasako, ką vedžioja (laivas, liūtas..) Priedas Nr.8.. popieriaus lapas ir pieštukas, trafaretai. Galimi 2 bandymai.
2.	Nupiešk ant lapo tokias pačias figūras. Kopijuoja geometrines figūras. 6 formos: trikampis, skritulys, keturkampis, ovalas, rombas, penkiakampis.	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai. Gali įvardyti nupieštas figūras.	Keturias figūras nukopijavo neteisingai	3-4 figūras nukopijavo teisingai. Gali įvardyti nupieštas figūras.	Vaikui parodomos ir įvardijamos geometrinių figūrų kortelės. Paprašoma ant lapo nupiešti tokias pačias. Eiliškumas neturi įtakos. Gali įvardyti nupieštas figūras (neprivaloma). Priedas Nr. 9 popieriaus lapas ir pieštukas, geometrinių figūrų ar jų paveikslėliai.
3.	Nukopijuok raides. Kopijuoja raides, 5 raidės A O S K N	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai. Gali įvardyti	Keturias nukopijavo neteisingai	2-3 raides nukopijavo teisingai	Pateikimi popieriaus lapas ir pieštukas. Vaikui parodomos ir įvardijamos raidžių kortelės. Paprašoma ant lapo nupiešti tokias pačias. Eiliškumas neturi įtakos. Gali įvardyti raides. (neprivaloma). Priedas Nr. 10 popieriaus lapas ir pieštukas, raidžių pavyzdžiai
4.	Nukopijuok	Padaro 1-2	Keturis	2-3	Pateikiami popieriaus

	skaitmenis. Kopijuoja skaitmenis 1 2 3 4 5	klaidas arba viską atlieka teisingai. Gali įvardyti	skaitmenis nukopijavo neteisingai	skaitmenis nukopijavo teisingai	lapas ir pieštukas. Vaikui parodomas ir įvardijamos skaitmenų kortelės. Paprašoma ant lapo nupiešti tokius pačius. Eiliškumas neturi įtakos. Gali įvardyti skaičius. (neprivaloma). Priedas Nr..11...; popieriaus lapas ir pieštukas, skaitmenų kortelės
5.	Sudėk daiktus pagal spalvas. Rūšiuoja daiktus pagal 6 spalvas: geltona, raudona, žalia, mėlyna, juoda, oranžinė.	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai. Įvardina visas spalvas.	Dažnai klysta, maišo visas spalvas. Pateikus pastabą pats pasitaiso.	Nuolat klysta, maišo visas spalvas. Pateikus pastabą pats nepasitaiso.	Pateikiamos spalvotos geometrinės figūros. Vaikui parodomas spalvų kortelės: geltona, raudona, žalia, mėlyna, juoda, oranžinė ir paprašoma išrūšiuoti geometrines figūras pagal spalvas, padėti prie kortelių bei įvardinti spalvas Galima pagalba: pateikti pastabą "ar viskas tinka". Galimi du bandymai. Priedas Nr..12...; spalvų kortelės, geometrinės figūros
6.	Nuspalvink pateiktą paveikslėlį. Spalvina neišeidamas už ribų.	Padaros 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai.	Spalvinimo klaidos nuolatinės arba dažnos	Spalvinimo klaidos retos neryškios, nepastovios	Pateikimi spalvoti pieštukai ir duodamas spalvinti nukopijuotas paveikslėlis Paprašoma nuspalvinti jam patinkančiomis spalvomis. Priedas Nr.13.; paveikslėlis spalvinimui, spalvoti pieštukai.
7.	Sudėliok dėlionę. Sudeda dėlionę iš 8 -12 detalių	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai.	Nesudeda	Gerai sujungia pusę detalių. Gali sudėti	Pateikiama dėlionė, apžiūrimas jos sudėtas variantas arba paveikslėlis ant

				kažkokią išryškėjusią dalį	dėžutės. Skiriama laiko (3-5 min.). Aptariamas rezultatas. <u>Galima pagalba:</u> pritarti arba paneigti parinktą detalę, paprašyti atidžiau išžiūrėti. Negalima imti, rodyti ar atlikti kitokių veiksmų su dėlionės detalėmis. Priemonė: dėlionė 8 - 12 detalių
8.	Pastatyk tokį, kokį pastačiau aš. Pagal pavyzdį ar instrukciją pastato bokštelių iš 5 kaladėlių	Padaro 1-2 klaidas arba viską atlieka teisingai. Pastato ne mažiau nei 4 kaladėles.	Nestato	Pastato 2-3 kaladėles	Duodamos kaladėlės. Pedagogas pastato statinį. Vaikas apžiūri ir nugriauna. Ugdytinis turi pastatyti pagal matytą pavyzdį <u>Priemonės:</u> kaladėlės
9.	Užsisek sagas. Sunkumai rengiantis: moka užsegti sagas	Dažniausiai visas sagas užsega savarankiškai	Sega tik su pagalba, dažnai reikalinga pagalba negeba susegti.	Kartais reikalinga pagalba	Galimi du bandymai. 1 bandymas : susega savo drabužio sagas. 2 bandymas : susega sagas pateikus mokomąją priemonę <u>Priemonė:</u> mokomoji priemonė su sagomis
10.	Užsek užtrauktuką. Sunkumai rengiantis: moka užtraukti užtrauktuką.	Dažniausiai užsisega savarankiškai. Reikia pagalbos tik įstatyti užtrauktuko galvutę.	Segasi tik su pagalba, dažnai reikalinga pagalba negeba susegti.	Kartais reikalinga pagalba. Reikia pagalbos tik įstatyti užtrauktuko galvutę.	Duodamas drabužis susegamas užtrauktuku. Vaikas gali dėvėti savo drabužį, susegamą užtrauktuku. Paprašoma jį užsegti ir atsegti. Galimi du bandymai. <u>Priemonės:</u> drabužis

					susegamas užtrauktuku.
11.	Savarankiškai apsirengia	Dažniausiai VISUS drabužius apsirengia savarankiškai	Negeba apsirengti, RENGIASI TIK su pagalba, pakankamai dažnai lėtas rengimosi tempas, reikalinga nuolatinė pagalba	Kartais reikalinga pagalba	Vaikas stebimas atėjimo į darželį,ėjimo į lauką, ruošiantis pietų miegui ar po pietų miego (metu, kai reikia rengtis). Galimi keli stebėjimai.
12.	Nusiplaukime rankas. Atsuka ir užsuka čiaupą.	Atsuka ir užsuka čiaupą savarankiškai	Bando ir neatsuka ar neužsuka	Su pagalba, arba kartais atsuka ar užsuka	Vaikui pasiūloma nusiplauti rankas, stebimas rankų plovimo metu. Galimi keli stebėjimai.
13.	Eikime iš grupės. Atidaro ir uždaro duris	Atidaro ir uždaro savarankiškai duris	Bando ir neatidaro	Parodžius atidaro ar uždaro duris	Vaikui pasiūloma išeiti iš grupės(ar kito kabineto), jis praleidžiamas į priekį, stebimi jo veiksmai. Galimi keli stebėjimai.
14.	Parašyk savo vardą. Rašo savo vardą	Padaro 1 klaidą arba viską atlieka teisingai.	Dažniausiai klysta, parašo raidžių kratinį, simboliai jeigu Ne - ar parašo savo vardą pagal pavyzdį.	Kartais klysta, rašo veidrodiniu būdu. Praleidžia 1-2 raides.	Pateikiami popieriaus lapas ir pieštukas. Vaiko paprašoma parašyti savo vardą. <u>Galima pagalba:</u> pateikti vardo kortelę ar ant lapo užrašytą vardo pavyzdį. <u>Priemonės:</u> popieriaus lapas, pieštukas, vaiko vardo kortelė. Galimi du bandymai.
15.	Pasakyk, kas kur randasi. Orientuojasi erdvėje, įvardina: kas prieš jį, kas už jo, kas virš jo, kas po juo	Padaro 1 klaidą arba viską atlieka teisingai.	Nei vieno teisingo atsakymo	2-3 teisingi atsakymai	vaikui pasiūloma apsidaryti ir atsakyti į klausimus: kas yra prieš tave? kas yra už tavęs? kas yra virš tavęs? kas yra po tavimi?

16.	Pasakyk kur dešinė, o kur kairė. Orientuojasi erdvėje ir įvardina kas JO DEŠINĖJĖ, JO KAIRĖJE	Iš trijų bandymų su abiem pusėm pasako VISUS	iš trijų bandymų nepasako nei vieno	iš trijų bandymų pasako 1-2	Vaikui pasakoma, kad jo dešinėje ir kairėje pusėje išdėlioti žaislai. Prašoma pasakyti kokie žaislai JO DEŠINĖJĖ, JO KAIRĖJE . Galimi trys bandymai, apskant, keičiant puses.
17.	Sudėk gyvūnėlių figūras taip kaip buvo. Sudeda gyvūnėlių figūras buvusią eilės tvarką. ožka, karvė, žirafa, arklis.	Padaro 1 -2 klaidas arba viską atlieka teisingai mėginant 3 kartus	neatlieka	Padaro ne daugiau nei 4 klaidas statant 3 kartus į eilę.	Vaikas apžiūri gyvūnų figūreles, įvardija juos. Pedagogė sustato figūreles į eilę ožka, karvė, žirafa, arklis. Vaikas stebi. Eilę suardoma ir po pauzės vaiko prašoma pastatyti tokia pačia eile. Galimi 3 bandymai, keičiant figūrėlių eiliškumą. <u>Priemonės:</u> ožkos, karvės, žirafos, arklio figūros

IV.MOTORIKA

	Stebėjimo užduotis	TAIP	NE	SIEKIA	PASTABOS
1.	Aiški dominuojanti ranka	Pastoviai valgo, rašo ta pačia ranka	Nuolat keičia	Dažniausiai konkrečius veiksmus atlieka tam tikra ranka	Įvairiais dienos momentais stebima, kuria ranka vaikas veikia aktyviau. Stebima ne mažiau 5 kartų.
2.	Dominuojanti ranka	kairė	dešinė	abi	Įvairiais dienos momentais stebima, kuri vaiko ranka dominuojanti. Stebima ne mažiau 5 kartų.
3.	Naudojasi stalo įrankiais	Valgo tvarkingai,	Nemoka naudotis	Dažniausiai valgo	Maitinimosi laiku

		neišpila maisto, nelaisto, nebarsto, moka naudotis peiliu ir šakute	šakute ir peiliu, valgo netvarkingai	tvarkingai	(per pusryčius, pietus, vakarienę) stebima kaip vaikas naudojasi stalo įrankiais. Stebima ne mažiau 5 kartų.
4.	Rašymo, piešimo priemonės laiko teisingai.	Visada laiko taisyklingai	Netaisyklingai, net ir po pagalbos	Dažniau taisyklingai po pagalbos	Piešimo ar rašymo veikloje stebima, kaip vaikas laiko piešimo ar rašymo priemones. Stebima ne mažiau 5 kartų.
5.	Kerpa žirkklėmis: tiesias linijas (nupieštą liniją; juostelę nuo lapo be pažymėtos linijos).	Moka, nukerpa beveik tiksliai	Neiškerpa arba labai netiksliai	Pakankamai tiksliai (iškirptą „daiktą“ galima pavadinti „juoste“)	Paprašius kerpa juostelę per pažymėtą liniją. Po to kerpa juostelę nepažymėjus linija. Stebima, kaip vaikas laiko žirkles, kerpa. Priemonės : žirkklės, popieriaus lapas. Stebima ne mažiau 5 kartų.
6.	Kerpa žirkklėmis: apvalias formas	Moka, nukerpa beveik tiksliai	Neiškerpa arba labai netiksliai	Pakankamai tiksliai (iškirptą „daiktą“ galima pavadinti „apvalia forma“)	Paprašius kerpa skritulį per pažymėtą liniją. Po to kerpa skritulį nepažymėjus linija. Stebima, kaip vaikas laiko žirkles, kerpa. Ar iškirptas formas galima įvardinti kaip apvalias. Priedas Nr.14 formų paveikslėliai, žirkklės. Stebima ne mažiau 5 kartų.
7.	Nupiešia kvadratą	Nupiešia	Nenupiešia ar nupiešia netaisyklingai	1 iš 2 bandymų, galima įvardinti kaip „kvadratas“	<u>Galima pagalba</u> : su vaiku aptarti kokius jis žino kvadrato formos daiktus. Priedas Nr. Kvadratas ar kvadrato paveikslėlis. popieriaus lapas, pieštukas. Galimi 2 bandymai.

V. AUTIZMO BRUOŽAMS NUSTATYTI

	Stebėjimo užduotis	TAIP (turi bruožų)	NE (neturi bruožų)	SIEKIA (abejojami)	PASTABOS
1.	Žaidžia su kitais vaikais kai reikia laikytis taisyklių	Nežaidžia ir su suaugusio pagalba	Žaidžia	Žaidžia tik su suaugusio pagalba	Į kambaryje esančius žmones šie vaikai dažnai linkę reaguoti kaip į daiktus: nesistengia su jais užmegzti ryšio, nepalaiko žvilgsnio kontakto. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
2.	Ar vaikas žaidžia tikslingai. Ar žaidimai labai vienpusiški.	Dažniausiai nežaidžia ir su suaugusiojo pagalba	Žaidžia	Kartais žaidžia su suaugusiojo pagalba	Jie mielai žaidžia su virvelėmis, medžiagos skiautelėmis arba gali išstis valandas stebėti jiems susidomėjimą keliančias veiklas, pvz.: gatve riedančius troleibusus. Gebėjimų stoka žaisti įvairius spontaniškus vaidybinius ar socialinio pamėgdžiojimo žaidimus. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
3.	Keičiasi vaidmenimis su kitais vaikais	Nesikeičia	Keičiasi	Keičiasi tik padedant suaugusiajam	Stovi nuošaliai nuo draugų, nedalyvauja vaidmeniniuose žaidimuose, save vadina trečiu asmeniu (save vadina vardu). Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
4.	Palaiko akių kontaktą su kalbinančiuoju	Nepalaiko ar kartais palaiko tik momentinį kontaktą	Palaiko	Kartais palaiko, palaiko trumpalaikį kontaktą suaugusiajam priminus, paprašius,	Į kambaryje esančius žmones šie vaikai dažnai linkę reaguoti kaip į daiktus: nesistengia su jais užmegzti ryšio, nepalaiko žvilgsnio kontakto.

				kad pažiūrėtų į akis.	Vaikai turi menką akių kontaktą, sutrikusią abiejų akių koordinaciją, nesinaudoja gestais kaip bendravimo priemone. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
5.	Bendrauja tiesiogiai, o ne tarpininkaujant kitam asmeniui.	Nebendrauja, retai bendrauja net su gerai pažįstamais asmenimis.	Bendrauja.	Bendrauja tik su artimais ir gerai pažįstamais asmenimis (ir po ilgesnio laiko)	Dažnai vaikai nepasirengę, sutikti ir priimti naujus nepažįstamus žmones, nes žmonių išvaizda (plaukai, drabužiai, nuotaikos) dažnai keičiasi. Todėl artimam bendravimui mieliau renkasi ne žmones, bet daiktus, nes pastarieji nejuda ir nesikeičia. Galimas pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
6.	Nenoriai kalba, nebendrauja. nerišliai pasakoja neatsako į klausimus.	Nuolat ar labai dažnai kartoja.	Nekartoja	Labai retai kartoja	Neretai būdingi kalbos pasikartojimai ir atkartojimai. Kartoja kalbančiojo klausimus ar frazes. Kai kurie jų visai nenaudoja kalbos kaip bendravimo priemonės. Nemoka palaikyti pokalbio, tesugeba atsakyti į užduotą klausimą vienu žodžiu ar trumpa fraze, kalba dažnai monotoniška, mažai emociinga, nenaudoja gestų, mimikos, dažnai sako su esamu kontekstu nesusijusius žodžius, kartoja seniau girdėtas frazes. Mėgsta kartoti matytų reklamų tekstus, kuriuos ištaria pakankami aiškiai. Galimas pasinaudoti ir tėvų vertinimu.

7.	Nuolat tikslinasi kas vyks toliau.	Nuolat.	Labai retai.	Kartais	Vertinamas mamos ir pedagogo atsakymas. Sunku keisti įprastą veiklos ritmą ir dienotvarkę.
8.	Domisi visu daiktu ar žaislu.	Domisi ne visu daiktu, tik jo dalimi, kurios nėra reikšmingos pvz. kalendoriaus skaičiumi, dėžutės dangteliu.	domisi visu daiktu, nori žinoti veikimo principus	domisi ir visu daiktu, ir jo dalimis.	Vertinamas mamos ir pedagogo atsakymas.
9.	Turi elgesio problemų	Aiškiai ir dažnai pastebimi be priežastiniai agresijos bruožai.	Agresyvumą sukelia bendravimo ar lyderiavimo priežastys	Pastebimi be priežastiniai agresijos bruožai.	Vertinamas mamos ir pedagogo atsakymas. Galimas autoagresyvumas (savęs žalojimas) — rankų kandžiojimas, galvos daužymas; • agresyvumas (kitų žalojimas) — spjaudymas, spardymas, mušimas; • staigus veiklos nutraukimas — riksmas arba pabėgimas iš veiklos vietos, daiktų išmėtymas; • pakartotiniai veiksmai — nuolatinis daiktų kišimas į burną, besaikis klausimų kartojimas; • nesugebėjimas savęs kontroliuoti — fizinio kontakto vengimas, dėmesio sukaupti stoka, žalingi įpročiai. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
10.	Domėjimasis neįprastiniais dalykais	Pastebimas stipriai išreikštas domėjimasis vienu	Nepastebimas stipriai išreikštas domėjimasis	Domisi keletu dalykų	Dažnai viename raidos srityse vaikas atsilieka, o kitose yra akivaizdžiai pažengęs į priekį.

		neįprastiniu dalyku (pvz. dinosaaurais, kosmosu)			Mėgsta žiūrėti į lempos šviesą, tyrinėti tapetų raštus, domisi muzikos ritmu, stebi šešėlius ant sienų. Galimas pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
11.	Stereotipiniai judesiai	Nuolat , kai susijaudina	Nėra	Retsykais	Dažnai atliekami vis tie patys besikartojantys kūno judesiai (lingavimas į priekį, žaidimai su savo pirštais, veido grimasos. Dažni ir stereotipiniai judesiai, neįprastos baimės, keistas maisto pasirinkimas: įprastų produktų atsisakymas, tik to paties maisto arba nevalgomų dalykų valgymas. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
12.	Prisirišimas prie rutinos ir ritualų	Visada, labai stipriai išreikštas.	Nėra	Labai retai	Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.
13.	Išreiškdamas emocijas apsikabina, duoda draugui ranką.	Neleidžia liesti, apkabinti, neduoda kitiems rankos. Vengia bet kokio fizinio prisilietimo.	Priklauso nuo emocinės būsenos, gali būdamas piktas ir sudirgęs rankos neduoti.	prašomas suaugusiojo ar kitaip susitarus trumpą laiką toleruoja prisilietimus.	Vienas pirmųjų autizmo požymių — bet kokio aplinkinių prisilietimo atstūmimas. Galima pasinaudoti ir tėvų vertinimu.

VERTINIMAS.

Kiekvienas vaiko atsakymas vertinamas:

atliko (TAIP) -100 %

atliko su pagalba arba iš dalies (SIEKIA) – 50 %

neatliko, atliko mažiau nei pusė, atliko visai ne taip (NE)- 0 %

PAVYZDŽIUI

I. KALBA IR KALBĖJIMAS turi 10 teiginių, kurie gali turėti tik 10 vertinimų, t.y. vienas teiginys gali būti vertinamas tik 100 % arba 50% arba 0% .

Skaičiavimas – 10 teiginių : 6 atsakymai TAIP+ 2 SIEKIA + 2 NE

10 teiginių būtų 100 %

6 teiginiai būtų x %

$6 \times 100 / 10 = 60\%$

10 teiginių būtų 100 %

2 teiginiai būtų x %

$2 \times 100 / 10 = 20\%$

Antra dalis. turi 19 teiginių, kurie gali turėti tik 19 vertinimų, t.y. vienas teiginys gali būti vertinamas tik 100 % arba 50% arba 0% .

Skaičiavimas – 19 teiginių : 12 atsakymai TAIP+ 5 SIEKIA + 2 NE

19 teiginių būtų 100 %

12 teiginių būtų x %

$12 \times 100 / 19 = 63\%$

19 teiginių būtų 100 %

5 teiginiai būtų x %

$5 \times 100 / 19 = 26\%$

19 teiginių būtų 100 %

2 teiginiai būtų x %

$2 \times 100 / 19 = 11\%$

$63+26+11= 100\%$

IŠVADOMS (išskyrus autizmo sutrikimų bruožus)

Jei vaiko atsakymai siekia

Vaikas neturi ugdymosi problemų	Vaiko gebėjimus reikia stebėti	Vaikas turi ugdymosi problemų
80 % TAIP atsakymų, kiti nesvarbu	Jei 30%- 40 % TAIP o iš kitų 60% - 30% SIEKIA, o 30% NE	20-50 % SIEKIA, o 50% - 80% NE
50 % TAIP, 40% SIEKIA		20% TAIP arba SIEKIA

AUTIZMO SHEMA

1 Ignoruoja normalius mokymo metodus.	2 Monotoniškai vartalloja daiktus.	3 Elgiasi lyg negirdėtų ar būfų kurčias.
4 Ar tu eini? Ar tu eini? Kartoja tuos pačius žodžius.	5 Gal ir nesugeba paspirti kamuolio, tačiau gali sudėti kaladėles.	6 Būna arba perdėtai aktyvus, arba itin pasyvus.
Pasižymi kraštutiniais verksmo, pykčio ir liūdesio protrūkiiais be regimos priežasties.	Priešinasi nusistovėjusios dienvotvarkės ir veiklos ritmo keitimui.	Pasižymi nevienodais sfambiosios ir smulkiosios motorikos įgūdžiais.
Neįprastai ilgai žaidžia tą patį žaidimą.	Sunkiai prisijungia prie kitų vaikų.	Ne vietoje ir ne laiku juokiasi, kivena.
7 Nesugeba palaikyti akių kontakto.	8 Neįprastai prisirišęs prie daiktų.	9 Nesuvokia realių pavojų.
10 Stovi nuo visų atsiskyres.	11 Nejaučia skausmo.	12 Nesileidžia apkabinimas.